

84(54)6

Фаррух Бафоев

УЛҒАЙИШ

84 (54)6

Фаррух Бафоев

УЛҒАЙИШ

(Шеърлар)

Тошкент
«Tafakkur qanoti»
2011

12246

ALISHER NAVOIY NOMID

TashDOSTAU

AXBOROT-RESURS MARKAZI

84(5Ў)6
Б36

Бафосв, Фаррух.

Улғайиш: (шеърлар тўплами) /Ф.Бафосв. – Т.: «Тafakkur qanoti», 2011. – 36 б.

ББК 84 (5Ў)6

ISBN 978-9943-382-23-7

© «Тafakkur qanoti», 2011.
© Фаррух Бафосв, 2011 й.

Самимият мевалари

Инсон онадан шоир бўлиб тугилмайди. Ёзувга майл туйғулари уни теварак-атрофни диққат ила кузатишга ундайди. Она юртга муҳаббат ҳиссиёти, гуначаларнинг гулга айланиши, мусаффо ҳаво, тип-тиниқ булоқлар, фасллар алмашигуви, япроқлар шивири, кўкдамда димоққа хуш ёқадиган куртаклар ҳиди, қушлар парвози — ҳуллас, ҳаракатдаги нафислик уни нималарнидир ёзишга ундайди. У кўнгиш жумбушларига ҳамоҳанг зайлда қогозу қаламга ошно тутинади. Айниқса, илк муҳаббат нозик туйғуларни уйғотиб юбориши ҳам бор гап. Бу эса шоирликнинг ибтидосидир.

Мен ҳар гап ёш шоирларнинг қўлэмаларини ўқисам ўзимдаги иккиланишларни ёдга оламан. Ўсмирлик пайтида тўлқинланган ҳиссиётларини эслайман. Ўша даврларда ёзувга унчалик ўқувим бўлмаган эса-да, юрагим нурларга тўлиб тургандай бўларди. Қогозга туширганим — илк жумлалар мени ҳаяжонга солган эди. Бинобарин, ижодкорларнинг аввали шодликка уланishi табиий ҳол.

Фаррух Бафоевнинг “Улғайиш” тўпламини ўқиб чиқар эканман, ижодкорда ёзувга иштиёқни сездим. Тўғри, ҳали у йўл бошида турибди. Аммо, битикларидаги қатъият келажакка ишонч уйғотади. Ёш шоир ҳаётни ўзича мушоҳада қилади. “Бу дунё кимга кенг, кимга эса тор “Ҳаёт деган шуми?” барчада савол” деб ёзаркан, рангин бир турмушни истагандай бўлади.

Айниқса, муҳаббат мавзуда ёзаётганида қалами очилади. Сўзларда ялтироқлик йўқ, ҳис-туйғулари ифодаси самимий:

*Ўша олис кўчаларинг излаб бордим,
Кулиб боққан деразанни кўзлаб бордим,
Соғинганим ой нурига сўзлаб бордим,
Нима қилай севолмасам ўзгасини.*

Ҳолат тасвири тиниқ чиққан. Образ ҳаракати меъёрида. Энг асосийси, Фаррух бошқа шоирларни такрорламаган. Ушбу битиклар ўқувчини дафъатан ҳаяжонга солмас балки, аммо, бу айнан Фаррухнинг қаламига тегишлидир. Ёш шоир илк шеърлариданоқ ўзини топишга интилдими, демак, унинг эртанги кўнига ишонса бўлади. Яна бир шеърда:

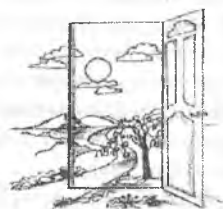
*Тунда борсам кўчасига,
Олов бўлиб куяр эдим.
Нозлар қилиб қийнаса ҳам
Озорини суяр эдим.*

деб ёзади. Умуман, кўп шеърларида Фаррухнинг қалами обдон чархлангани сезилиб туради.

Мен унга муваффақият тилайман. Ифодани янада кучайтирса, ранг ва мусиқа уйғунлигига эриша борса ундан ажойиб бир шоир чиқади.

*Баҳром Рўзимуҳаммад,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси.*

Муқаддас каломим Ватан

ИЛҲОМИМ ВАТАН

Навоийдан донг таратган адабиётинг,
Дунё билар “Тиб қонун”инг ҳам тиббиётинг,
Жабр-у зулм, қарамликка етди саботинг,
Тилимдаги энг муқаддас каломим Ватан.
Юрагимдан қайнаб чиққан илҳомим Ватан.

Қадрлидир сенда утган ҳар он, ҳар дамим,
Ватангадо, сотқинларга ортар аламим,
Мен — ўзбекман, ўзгалардан йўқ эрур камим,
Тилимдаги энг муқаддас каломим Ватан.
Юрагимдан қайнаб чиққан илҳомим Ватан.

Сендан узоқ яшаганда қадринг сезилар,
Алам билан қалбим ўртар, юрак эзилар,
Балки буни тушунмаслар мenden бошқалар,
Тилимдаги энг муқаддас каломим Ватан.
Юрагимдан қайнаб чиққан илҳомим Ватан.

Ҳар орзуим, ҳар тилагим сенинг-ла тукис,
Шеърларимда жамолингги қиларман кўз-кўз,
Кундан-кунга муҳаббатим ортажак, шаксиз,
Тилимдаги энг муқаддас каломим Ватан.
Юрагимдан қайнаб чиққан илҳомим Ватан.

ИНСОН

Кимгадир ўхшашга ҳаракат қилма,
 Фақат инсон бўлсанг басдир, етади.
 Белдан куч, юздан ҳусн, қўлдан мол-давлат,
 Ишонгин, бир куни албат кетади.

Бекорга демаслар ўткинчи дунё,
 Берилар бир бора буларнинг бари.
 Қачондир, кимгадир қилган ишларинг,
 Қайтади ўзинга- кетмасдан нари.

Кимгадир чоҳ қазсанг, ўзинг тушасан,
 Кўриб кўрмасликка олади дўстинг.
 Қайси бир ночорнинг устидан кулсанг,
 Ундан ҳам кўп бўлар сенинг кам-кўстинг.

Ўзини мақтамоқ нодоннинг иши,
 Қаҳр- ғазаб, талашмоқ ҳайвонгадир хос.
 Кеккайган, ҳасадгўй, ман-ман юраклар,
 Севиш бахт эканин билмаслиги рост.

Бу дунё кимга кенг, кимга эса тор,
 “Ҳаёт деган шуми?” барчада савол.
 Бу саволга жавоб топмоқ истасанг,
 Ўзингни ўзгадан излагин бир бор.

Пул, бойлик, мол-давлат, манфаатни деб,
 Заҳринг сочма отанг, онанг, дўст, ёрга,
 Бошингга ғам-ташвиш, кулфат тушганда,
 Ярармиди бойлик сенинг корингга.

Ҳақиқат бўлса-да, аслида аччиқ,
 Ҳаго ишларингни юракдан тан ол.
 Инсон бўлиш осон эмасдир гарчи,
 Яшайсанг, демак, инсон бўлиб қол!

УЛҒАЙИШ

Шаҳар сукунати юракни эзди,
Илиқ меҳрингизни соғиндим, она.
Ғариб кўринади сизсиз бу уйлар,
Бағрингизга қайтгим келмоқда яна.

Кундан-кун дўстлардан кўнглим қолмоқда,
Гуё атрофимда ҳеч кимса йўқдек.
Соғиниш кўнглимни такрор эзмоқда,
Гуё қатлим учун шайланган ўқдек.

Кузнинг хазонлари тортиб хаёлим,
Олис қишлоқ томон келмоқда учгим.
Бола онларимга қайтгим келмоқда,
Дунё бор-йўғидан келмоқда кечгим.

Эртакчи бувимнинг эртагин тинглаб,
Ёвуз бўрилардан қўрқардим бир пайт.
Энди-чи ҳамроҳим, ажаб, «бўри»лар
Йўлсизман, не қилай, онажоним, айт?

Ўзимни танимай боряпман ўзим,
Юргизмоқчи булар шайтон йўлига.
Ҳаёт оқимига оқмаслик учун,
Ўзим топширмайман тақдир қўлига.

Дунёни бошқача кўряпман энди,
Энди бошқа йўлни кўрсатар кўнгил.
Ҳиёнатдан асраб, жафодан асраб,
Дуо қилгин, она, мени дуо қил.

Шаҳар сукунати юракни эзди,
Илиқ меҳрингизни соғиндим, она.
Ғариб кўринади сизсиз бу уйлар,
Бағрингизга қайтгим келмоқда яна.

ОРЗУЛАРИМ

Оқ булутлар кучоғида бўлгим келар,
Моҳдек порлаб, тўлин ойдек тўлгим келар,
Ўксимасдан доим чақнаб, кулгим келар,
Орзуларим рўёбини бергин, оллоҳ,
Орзуларим армонларга этма ҳамроҳ.

Юрагимни кемирмагин, мунгли армон,
Орзуларим бахт қасрини қилма вайрон,
Йироқ кетсин пушаймону, алам, исён,
Орзуларим рўёбини бергин, оллоҳ,
Орзуларим армонларга этма ҳамроҳ.

Бўлса ҳамки минг бир тўсиқ йўлларимда,
Синовлар ҳам бўлсин ўнг-у сўлларимда,
Бахт калитин тугай илло қўлларимда,
Орзуларим рўёбини бергин, оллоҳ,
Орзуларим армонларга этма ҳамроҳ.

Иродамни енголмайди ҳеч қандай ғам,
Дўстларим-у яқинларим бўлса ҳамдам,
Шодлигимга шерик бўлар қоғоз, қалам,
Орзуларим рўёбини бергин, оллоҳ,
Орзуларим армонларга этма ҳамроҳ.

ОНА ТИЛИМ

Она сўзин илк бор айтдим сенинг билан,
Мудом бор бўл, сенинг билан боқий умрим.
Шеърятим парвозига қанот бўлгил,
Танамдаги жоним ўзинг она-тилим.

Кам эмасман ҳеч кимсадан токи сен бор,
Ижодим ҳам сенинг билан, толмас қўлим.
Сенинг билан танигайман ўзбегимни,
Томиримда қонимдирсан, она тилим.

* * *

Эсар шамол, эсар шабада,
Гул ҳолидан олгани хабар.
Кезар шамол каби хаёллар,
Одамларга солгани назар.

Термулади маъюс бу кўзлар,
Нимагадир ундайди ҳамон.
Олиб кетар яна хаёллар,
Чўлпон, Фитрат, Қодирий томон.

Кимларнидир йиғлатган шеърлар
Кимлар учун бўлгандир сабоқ.
Ким айбсиз, кимлар айбдор,
Гувоҳ эрур барига оллоҳ.

Эсар шамол, эсар шабада
Йиллар ўтар шамолдай гарчи,
Унутилмас ҳеч ҳам, ҳеч қачон,
Ўзгаларнинг аччиқ қилмиши.

ДУНЁ

Баъзилар дунёдан ўтар ёлғиз, тул,
Кимлардир ўз ҳирси, ўз нафсига қул,
Кимни дард ёндириб, кимни этар қул,
Менга вафо қилгин, бевафо дунё.

Кимнидир муҳаббат айлар девона,
Қондошдан яқиндир баъзи бегона,
Юз ўғирмас фақат фарзанддан она,
Менга вафо қилгин, бевафо дунё.

Қиласан кимнидир бир фарзандга зор,
Кимлардир тақдирдан норизо, безор,
Ҳаммада ўзига етар гуноҳ бор,
Менга вафо қилгин, бевафо дунё.

Гуноҳларга жавоб бўлар ҳам балки,
Умид билан яшар дунёда ҳар ким,
Бир чимдим меҳрингни аяма, танграм,
Менга вафо қилгин, бевафо дунё.

УСТОЗ

Ҳаётни танидим сенинг сўзинг-ла,
Ҳатто шиоримда сўзинг юради.
Дунёда муқаддас зотлар кўп лекин,
Илк қаторларда устоз туради.

Она буюклигин билдим сўзинг-ла,
Сенинг сабоқларинг очди кўзимни.
Комиллик томонга йўлладинг йўлим,
Сўроқ эта олдим ўзим-ўзимни.

Сенга таъзим қилгум танда борки жон,
Шогирдлик мақоми мен учун бахтдир.
Мен ҳам устоз бўлай токи сенингдек,
Ниҳол меҳрим энди гўё дарахтдир.

ЁШЛИГИМ

Бахтли оним ўзинг, баҳорим,
Дилимда жуш урган анҳорим,
Зиёга бурканган наҳорим,
Қалбимга ғайратлар солган ёшлигим,
Хотиралар бўлиб қолган ёшлигим.

Шамолдайин шўхсан, учиб ўтасан,
Бўрон каби тезкор кучиб ўтасан,
Бевафо доласан, тезда кетасан,
Қалбимга орзулар солган ёшлигим,
Серчанг кўчаларда қолган ёшлигим.

Қанийди мен билан бўлсанг доимо,
Фам-ташвиш бўлмасди дунёда гўё,
Умрдек ўтасан, билмайсан вафо,
Қалбимга орзулар солган ёшлигим!
Хотиралар бўлиб қолган ёшлигим!

ТАШЛАБ КЕТМА

Гулзор бўлсанг, мен ҳам битта гулинг бўлай,
Эркаласанг, завққа тўлиб, доим кулай,
Ўксинсам гар қалбим тўлиб минг бор йиглай,
Мени асло ташлаб кетма, эй, ёшлигим.

Осмон бўлсанг, осмонингда юлдуз бўлай,
Сен йил бўлсанг, ман ҳам битта кундуз бўлай,
Қўшиқ бўлсанг, юрак жўшиб сени куйлай,
Мени асло ташлаб кетма, эй, ёшлигим.

Кел, қуёш бўл, таралгувчи нуринг бўлай,
Хазинангда жавоҳиринг, дуринг бўлай,
Умр билан сен орангда сиринг бўлай,
Мени асло ташлаб кетма, эй, ёшлигим.

БАҲОР

Бойчечак келтирар ҳамиша қувонч,
Унади қирларда майин майсалар.
Юракда чалинар баҳордек жўшқин,
Яна бир навозиш, гўзал найчалар.

Мозий томон кетган хотиралар ҳам,
Келади яна бир эслаб, хотирлаб.
Келади гўзаллик, орзу тўлқини,
Яна бир келади туйғулар йўқлаб.

Умидни ерларга қадаган каби,
Хаёлни чулғайди янги уйғониш.
Гўзалликка ошно қалблар сингари,
Баҳор яна, яна келтирар севинч.

Васл бўлмагай армон

СЕВОЛМАДИМ

Дардли юрак дардини ҳеч қўймас экан,
Меҳрга зор, муҳаббатдан тўймас экан,
Бир бор куйган яна қайтиб куймас экан,
Нима қилай севолмадим ўзгасини.

Лайли дея излагандим дostonларда,
Гулим дея ҳайрон излаб бўstonларда,
Илтижойим кўрмай сени армонларда,
Нима қилай севолмадим ўзгасини.

Сенсиз мени бу дунёдан кўнглим безар,
Хаёлларим узоқларда бедор кезар,
Ҳижрон яна учраштира, кўнглим сезар,
Нима қилай севолмадим ўзгасини.

Ўша олис кўчаларинг излаб бордим,
Кулиб боққан деразангни кўзлаб бордим,
Соғинганим ой нурига сўзлаб бордим,
Нима қилай севолмадим ўзгасини.

ЛҪРИЛИҚ

Ошиқ юрак сен томон
Интилар ҳали-ҳамон,
Насиб этса худойим,
Учрашармиз бегумон.

Кўзларингта боқаман,
Ёшларинг оқар маржон,
Юрагим қийналади,
Қалбимда бор ҳаяжон.

Юрагингда борин айт,
Йўқса бўлмагай имкон.
Муҳаббатнинг дардида
Нега қийналар инсон?

Сукут сақлаб ўзгадан,
Севгимиз сақлолмадик.
Севиш ёки айбмиди?
Севгимиз айтолмадик.

Оллоҳ насиб этса гар,
Васл бўлмагай армон.
Қор каби пок қалбимиз
Севгига бўлар макон.

Ошиқ юрак сен томон
Интилар ҳали ҳамон,
Насиб этса худойим,
Учрашармиз бегумон.

БИЛМАЙМАН

Мен билмайман, билмайман қачон,
Севги юрагимни этганин макон.
Мен билмайман, билмайман қачон,
Ақлимга юракни этдим ҳукмрон.

Сен қарадинг ўтли нигоҳ-ла,
Ўғирладинг хаёлим шу он.
Сени излаб ҳар бир нигоҳдан,
Мен севаман бўлиб саргардон.

Қор ёғмоқда қара, юлдузим,
Ҳатто қорда сенинг юзинг бор.
Сени излаб, сени кўрай деб
Кўкдан тушган балки ўша қор?

Мен билмайман, билмайман қачон,
Севги юрагимни этибди макон.
Ғафлатни келтирдим ўзимга яқин,
Ақлимга юракни этдим ҳукмрон.

ШҰХ ҚИЗ

(қўшиқ)

Юрак созим торларидан,
Битга тори узилди,
Бир шўх, гўзал қиз дастидан
Оромларим бузилди.

Кўп ўтсам-да кўчасидан,
Йўли тушмас йўлимга.
Оташ лаби ғунчасидан,
Чўғлар солар дилимга.

Кўз узолмай термулсам гар,
Кулиб боқар кўзимга.
Кўзи айтар севишини,
Ўзи айтмас ўзимга.

Юрак созим торларидан
Битга тори узилди,
Бир шўх, гўзал қиз дастидан
Оромларим бузилди.

СЕНСИЗЛИК

Қулоғимга чақмоқдайин,
Чалинади ёр-ёр саси,
Суюклигим менинг эмас,
Ўзга уйнинг маликаси.

Қўз олдимдан ўта бошлар,
Илк бор у-ла учрашган чоғ,
Илк севгимга гувоҳ бўлган,
Қадрлигим «муҳаббат боғ».

Ўтли, сирли нигоҳи-ла,
Қарар эди ҳар замонда,
Тополмасди айтишга сўз,
Юрак- бағри ҳалжонда.

Тунда борсам кўчасига,
Олов бўлиб куяр эдим,
Нозлар қилиб қийнаса ҳам,
Озорини суяр эдим...

Бевафодир балки дунё,
Ё бевафо бандалари.
Қилмишлари бағрим ўяр,
Оғу сочар хандалари.

Видолашди охирги бор,
Бағрим ўйиб, қон йиғлади.
Қизин бахтин ўйламаган,
Ота орин у ўйлади.

Орзулардан олов бўлган,
Бу қалбимиз хазон бўлди.
Боқий дунё бизга-умид,
Фоний дунё арзон бўлди.

Чидолмади бахтсизликка,
 Бир бор ёнди, тўзон қилди,
 Оқ либосни кийди аммо...
 Ёш жонини хазон қилди.

Кемтик фалак, зolim фалак!
 Тож бердинг-у тахт бермадинг,
 Бир камлигинг ошкор қилдинг,
 Севги бериб, бахт бермадинг.

Энди менга тордир дунё,
 Қандай чидай сенсизликка,
 Маънисиздир ҳаёт менга,
 Маҳқумдирман ёлғизликка...
 Маҳқумдирман ёлғизликка...

12246

* * *

Ёз ўтди, саратон қалбни куйдириб
Куз ҳам келди мана, хазонлар тўшаб.
Сенсиз яшамоққа кўзим етмасди,
Лекин юрибман мен сенсиз ҳам яшаб.

Ўшанда яшашдан чекиндим бир он,
Қасд қилгандек эди, бу дунё бизга.
Ажал ҳатто менга этмас илтифот,
Қондошим бегона, яқинлар ўзга.

Айрилиқ қатлимга қастланди гўё,
Хиёнат бағримни тирнагани рост.
Она, меҳринг мени омон сақлади,
Танамни бу дарддан айлади халос.

Энди мен ўшаман, одамлар ўша,
Ўзгариш билинмас энди негадир.
Юрак бериб қўйди ўрнин ақлга,
Энди туйғумга ҳам ақл эгадир.

Ҳаётим ўтмоқда энди оҳиста,
Аммо қалбим қўймас сенинг номингни.
Безовта бўлади тунлари юрак,
Балки сезаётир дил фарёдингни.

Ҳаётим ўтса-да бугун оҳиста,
Суратинг кетмайди кўзим олдидан,
Сендан кечиш мумкин, ёлғизим, балки,
Аммо кечиб бўлмас дил фарёдидан.

Балки ҳаётлигинг мен учун бахтдир,
Балки шунинг учун мен ҳаётдирман.
Балки ўша онлар мен учун таскин,
Балки унинг учун энди ётдирман.

Ёз ўтди, саратон қалбни куйдириб
Куз ҳам келди мана, хазонлар тўшаб.
Сенсиз яшамоққа кўзим етмасди,
Лекин юрибман мен сенсиз ҳам яшаб...

ҚИЗ СЕВГИСИ

Бу дардини айтолмайди ўзгаларга,
Тушунмайди балки уни онаси ҳам,
Фақатгина орзу билан яшайди у,
Бўлолмасди бу дардига ҳеч ким малҳам.

Шундай дардки, олов эмас, куйдирарди,
Шундай дардки, яшаш завқин суйдирарди,
Юрагини ҳаяжондан қилиб адо,
Илиқ ҳисни такрор-такрор туйдирарди.

Бунга фақат узун тунлар эди гувоҳ,
Сирдош қоғоз, ёлғиз қалам эди ҳамроҳ,
Вужуд олов, ақли эса тамом лолдир,
Фақатгина уйғоқ юрган юрак огоҳ.

Бу дардини айтолмайди ўзгаларга,
Ифбат тўсиқ — чиқармайди сўзларини,
Фақатгина хаёл билан яшайди у,
Муҳаббатга макон этиб кўзларини.

ҚИЗЛАР

Диллар ўртанади кўзларингиздан,
Табассум ёғилар юзларингиздан,
Меҳрингиз билинар сўзларингиздан,
Кўнгиллар ўртанар, ёнади кўзлар,
Дардларга даво ҳар сўзингиз, қизлар.

Ибо, кўркингизга кўрк қўшиб безар,
Чўт эмас сизларга, ҳар касб-у ҳунар,
Бирингиз шоира, бирингиз чевар,
Ҳар ишда моҳира якто юлдузлар,
Элимнинг гавҳари ўзингиз, қизлар,

Сувдаги парисиз, қўқдаги малак,
Ошиқлар сизни деб интизор, ҳалак.
Ишонинг, севгингиз барчага керак,
Қуёш-у ой бўлинг кеча-кундузлар,
Кўнгилга нур тутсин кўзингиз, қизлар.

Одамларга мадад бўлайлик

ОСОН ЭМАС

Бу дунёда яшамоқ ҳам осон эмас,
Мададкоринг, суянчигинг бўлмаса гар.
Ҳатто дунё зимистонга айланади,
Ҳасадгўйлар ҳаётингга солса заҳар.

Бу дунёда яшамоқ ҳам осон эмас,
Синовлари синар экан келганда гал.
Гўё сендан бахтсиз одам топилмайди,
Яқинларинг сени имлаб қулган маҳал.

Бу дунёда яшамоқ ҳам осон эмас,
Мол-у давлат бахтингга ҳеч аро кирмас,
Ночор бўлсанг, ҳеч ким ҳолинг сўрамайди,
Писанд қилмас, назарига сира илмас.

Бу дунёда яшамоқ ҳам осон эмас,
Яшашингдан мақсадингни билмасанг гар.
Бу дунёда яшамоқ ҳам осон булар,
Яшамоқни шу ҳолатда севсанг агар.

ШОИР АКАМ

(Муҳаммад Юсуф хотирасига)

Ортингиздан қақшаб қолди хул Андижон,
Ёр-у дўстлар, мухлислариз йиғлар гирён,
Дийдор бўлди юракларга минг бир армон,
Бу кенг дунё сизга торлик қилдимикан,
Юлдуз бўлиб эрта сўнган шоир акам.

Шоир деган асли шундай бўлар экан,
Халқ дардини, шодлигини қуйлар экан,
Ўзинимас, ўзгаларни ўйлар экан,
Бу кенг дунё сизга торлик қилдимикан,
Юлдуз бўлиб эрта сўнган шоир акам.

Орамизда йўқлигингиз қилар алам,
Шеърларингиз ўқиганда кўзларда нам,
Орамиздан олиб кетди сизни қай ғам?
Бу кенг дунё сизга торлик қилдимикан,
Юлдуз бўлиб эрта сўнган шоир акам.

“Райҳон ҳиди” йўллар пойлаб ларзон бўлди,
“Ой чиққан”да ёриз излаб сарсон бўлди,
Куз келмасдан нега гунча хазон бўлди?
Бу кенг дунё сизга торлик қилдимикан,
Юлдуз бўлиб эрта сўнган шоир акам.

УМР – ОҶАР ДАРЁ ДЕРЛАР

Кўрмаганинг кўрдиради,
Билмаганинг билдиради,
Ҳатто жондан тўйдиради,
Умр – оқар дарё дерлар.

Йигит эдинг, чол бўласан,
Хор қилсанг гар, хор бўласан,
Бир чақага зор бўласан,
Умр – оқар дарё дерлар.

Камбағални бой қилади,
Чашмани ҳам сой қилади,
Ойни тўлин ой қилади,
Умр – оқар дарё дерлар.

Баҳосиздир умр йўли,
Тиканлидир умр гули,
Бўлгин мудом виждон қули,
Умр – оқар дарё дерлар.

* * *

Ночорларга агар беролсанг ёрдам,
Ширин сўз-ла бўлсанг дардига малҳам,
Одамнинг кунига ярайди одам,
Охири қолади сендан битта ном,
Яхши ёки ёмон фақат бир калом.

Буни билиб дерлар ўткинчи дунё,
Ҳеч кимга мол-давлат қилмаган вафо,
Ҳамманинг бошида бордир бу савдо,
Қоларкан инсондан фақат битта ном,
Яхши ёки ёмон фақат бир калом.

НЕГА?

Нега қайғуларга шерикдир алам?
Нега ёмонликлар топмайди барҳам?
Нега бу дунёни дерлар бевафо?
Очун ҳар инсонга қиларми жафо?

Нега икки қалбни севдирар севги?
Лек васл тополмай куйдирар севги,
Ўзи-ку ҳаётбахш, барҳаёт туйғу,
Баъзида хазонга ўхшайди севги?

Бахт ҳам, бахтсизлик ҳам келади такрор,
Нега устун турар номус билан ор?
Ҳақиқатни изла ўзингдан, дўстим,
Нега? Нега? Нега? Саволлар бисёр!

ҲАЁТ ЗАЙЛИ

Ўтиб борар ҳаёт шу зайл,
Кимларнингдир кўзларида ёш.
Оқиб борар умр дарёси,
Яна чиқар ўша ой, қуёш.

Кимларнингдир ҳаёти тугар,
Зулмат бўлар кимгадир осмон.
Илакишар кимгадир алам,
Яна кимни қийнайди армон.

Кимнинг қалбин айрилиқ тирнар,
Пайдо бўлар осмонда юлдуз.
Кимларнидир муҳаббат қийнар,
Шундай ўтар яна бир кундуз.

Нур таралар яна қуёшдан,
Ер-зулматни нурафшон этар.
Кулиб боқар кимгадир омад,
Илтижоси оллоҳга етар.

Ўтиб борар ҳаёт шу зайл,
Ҳатто сенга ўлчоелик таом.
Умр — дарё, тўйиб-тўйиб ич,
Бироқ қолдир фақат эзгу ном.

АЁЛГА ЭҲТИРОМ

Фарзанд учун жон куйдирар нечалар,
Тунлар бедор азоб чекар нечалар,
Қалби — қуёш, меҳри — уммон бунчалар,
Жонинг фидо қилсанг арзир шунчалар,
У меҳрибон, садоқатли аёлдир,
Адоғига етиб бўлмас хаёлдир.

Дунёларга алишмасман ўзини,
Қуёшларга алишмасман кўзини,
Фарзанд бўлсанг, икки қилма сўзини,
Оқлай билгин оқ сутин ҳам тузини,
У меҳрибон, садоқатли аёлдир,
Адоғига етиб бўлмас хаёлдир.

Таърифласанг сўзлар келар пайваста,
Пойларида гул унар даста-даста,
Гар бўлмаса ҳаёт тўхтаб қолади,
Юрмасин-эй у ҳеч қачон шикаста,
Чунки мушфиқ, хокисордир, аёлдир,
Адоғига етиб бўлмас хаёлдир.

Агар тақдир солса минг бир азобга,
Чидар ҳатто тушса ўтга, оловга,
Ундан нима ўтган ҳеч ким билмайди,
Таскин сўраб дардин айтар бировга,
У сабрли, қаноатли аёлдир,
Адоғига етиб бўлмас хаёлдир.

Басталасанг қалбинг создир куйига,
Хурсанд бўлар меҳмон келса уйига,
Раво кўрмас ҳеч кимга шўр қисматни
Сиз ҳам қаранг, шу аёлнинг райига.
У сабрли, қаноатли аёлдир,
Адоғига етиб бўлмас хаёлдир.

МАДАД БҮЛАЙЛИК

Дунё ичра дунё дард-у алам кўрган,
Қон йиғлаган, дили минг бир ситам кўрган,
Орзулари худди тушдек сароб бўлган,
Кўнгли кемтик одамларга мадад бўлайлик,
Меҳр ила муҳаббатга пайванд бўлайлик.

Чидаб юрган бу дунёнинг синовига,
Дуо ила сажда қилган паноҳига,
Минг илтижо қилган зарра гуноҳига,
Кўнгли кемтик одамларга мадад бўлайлик,
Меҳр ила муҳаббатга пайванд бўлайлик.

Хаёллари осмондан ҳам узоқ бўлган,
Душманлари йўлларида ҳамроҳ бўлган,
Сиздай, биздай одамларга сабоқ бўлган,
Кўнгли кемтик одамларга мадад бўлайлик,
Меҳр ила муҳаббатга пайванд бўлайлик.

ЯНГИ ЙИЛ

Инсонлар қалбида ўзгача шукуҳ,
Умид кучаяди эрганги кунга.
Янги йил нафаси, байрамнинг кўрки,
Қордаги ғурур-ла кирар кўнгилга.

Бир-бирига эзгу тилак билдириб,
Қадаҳ кўтаради ёр-дўст, ошнолар,
Тўлиб кетар бирдан оила бағри,
Йўқлаб келар ҳатто хеш-ақраболар.

ТИЛАК

Ғам ва ташвиш йўламасин йўлингизга,
Яхшиларнинг қўли тегсин қўлингизга,
Қайғу-алам ҳеч инмасин дилингизга,
Уйингизни тарк этмасин тўй-у ҳашам.

Кўзингиздан ҳеч оқмасин кўз ёшингиз,
Тугамасин сира сабр-бардошингиз,
Порлаб турсин бахт ва шодлик қуёшингиз,
Уйингизни тарк этмасин тўй-у ҳашам.

Яхшилик-ла йўл кўрсатинг ёмонларга,
Барингизни тутқизмангиз армонларга,
Барҳам беринг дилда шубҳа-гумонларга,
Уйингизни тарк этмасин тўй-у ҳашам.

Орзуларга макон айланг уйингизни,
Яхшиликка йўйинг ҳар бир ўйингизни,
Шодон чалинг ҳаёт деган куйингизни,
Уйингизни тарк этмасин тўй-у ҳашам.

* * *

Умрим бир ниҳолдир, буй чўзмоқда жим.
Хатолар устимдан урар қаҳқаҳа.
Кўз ёшлар кўзимдан оқиб тушар жим,
Хатолар бахтимга, солади раҳна.

Лаҳза чопаётир ортга қарамай,
Масрурлик сувидан ичаман қониб.
Дунёга қучоғим очаман энди
Қулиб яшагайман, яшайман ёниб.

АДАШҒАН ҚИЗ

Сен ҳам ахир бир инсонга бола эдинг,
 Бўйга етиб очилдинг-у лола бўлдинг,
 Алдандингми ё ҳавойи ҳирсга учиб,
 Очилмасдан хазон бўлдинг, гулдай сўлдинг,
 Орзулари осмонларга бўй тутган қиз,
 Ота-она ишончини унутган қиз.

Энди сени рақибларинг имлаб кулар,
 Энди сени “кимлигингни” ҳамма билар,
 Уят, номус, шармандалик бағринг тилар,
 Аёл бўлмай аёлликка отилган қиз,
 Ҳой-у ҳавас, мол-давлатга сотилган қиз.

Энди сенга чин чимилдиқ бегонадир,
 Энди сенга мунгли армон дугонадир,
 Тунлар ҳасрат ётоғинга парвонадир,
 Нозик бахтин кўзгусига тош отган қиз,
 Бугун бахтин ўз қўли-ла ушатган қиз.

Бахт топасан кемтик бўлар, лекин бахтинг,
 Тана-дашном емиради олтин тахтинг,
 Камолингга болта урар қилган аҳдинг,
 Бахтим дея бахтсизликка юз тутган қиз,
 Қизлик ори, ифқатини унутган қиз,

Билмасмидинг берилишин бир бор имкон,
 Мардга марддир, номардларга номард замон,
 Тавба қилгин бўлмасингдан буткул хазон,
 Хилватларда тубанликка юз тутган қиз,
 Келажакин не бўлишин унутган қиз.

БЕВА АЁЛ

Тунда қўйса болишларга бош,
Кўзларидан қалқиб тушар ёш,
Ёлғизликка беролмай бардош,
Ўксиб-ўксиб йиғларди аёл.

Ташлаб кетди ўзга оламга,
Севган ёри, умр йўлдоши,
Бундай азоб, бундай кулфатга,
Етди ҳатто унинг бардоши.

Ор-номуси, шаънини дея,
Тутолмасди эркин ўзини,
Бировдан кам бўлмасин дея
Ўйлар эди ўғил-қизини.

Бахтдан кемтик, ишққа бегона,
Тунларини тонгга уларди.
Ҳам ота, ҳам она бўлибон,
Фарзандларин бошин силарди.

Ўзгасига беролмас кўнгил,
Кўнгли битта ёрни қумсайди.
Садоқатга бош урган қалби,
Топиб бер деб бот-бот қўймайди.

Шундай қилиб бева аёлнинг
Тақдир оғу солди ошига.
Илтижойим, бундай бахтсизлик
Тушмасин ҳеч аёл бошига.

АГАР

Кўна бошлар сочингга қиров,
 Қизикмайди ҳолингга биров,
 Муз туюлар ҳатгоки олов,
 Агар ҳаёт бўлмаса онанг.

Илашади юрагингга ғам,
 Кетмас булар кўзларингдан нам,
 Бўлмас ҳатто кўнглинг хотиржам,
 Агар ҳаёт бўлмаса онанг.

Кўрсагади ёлғизлик кучин,
 Пушаймонлар олади ўчин,
 Йўқотади юрак қувончин,
 Агар ҳаёт бўлмаса онанг.

Ҳар сўзингни бир-бир ўйлайсан,
 Сиртда кулиб, ичда йиғлайсан,
 Сўзларини бот-бот қумсайсан,
 Агар ҳаёт бўлмаса онанг.

Ўз-ўзингга берасан сўроқ,
 Қайси ишинг бўлганди гуноҳ,
 Юрагингда пайдо бўлар доғ,
 Агар ҳаёт бўлмаса онанг.

Бўшаб қолар уйингнинг тўри,
 Файзсиз бўлиб кўринар сўри,
 Дилинг ўртаб билинар ўрни,
 Агар ҳаёт бўлмаса онанг.

Яқинларинг қазисалар чоҳ,
 Моҳлигини унутади моҳ,
 Кечикканинг сезасан ногоҳ,
 Агар ҳаёт бўлмаса онанг.

Удек ҳеч ким етмас қадрингга,
Дилдан шерик бўлмас дардингга,
Оллоҳ сабр қўшсин сабрингга,
Агар ҳаёт бўлмаса онанг.

Шукр қилгин борда борига,
Ярай олгин ҳар бир корига,
Сўнг бўлмагин меҳр зорига,
Агар ҳаёт бўлмаса онанг.

ДЕРЛАР

Азоб билан роҳат ораси,
Дерлар асли эрур бир қадам.
Шу бир қадам манзил ичинда,
Йўқотмагин ўзингни, одам.

Қийинчилик, азобдан қочиб,
Осон йўлни танлама ҳаргиз.
Тикансиз гул бўлмас, бўлмаган,
Бу ҳаётнинг қонуни, шаксиз.

Ҳар нега ҳам қурбонлик даркор,
Ҳар нега ҳам сарфланади вақт.
Ҳар ишга шарт чин дилдан меҳнат,
Ва, албатта, қатъият, тоқат.

Ёзилмаган асли бу қонун,
Ҳар инсон ҳам чекади азоб.
Изламагин ҳар ердан роҳат,
Ҳаёт ўзи тутажак шароб.

Азоб билан роҳат ораси,
Дўстлар, шундан дерлар бир қадам.
Осон йўлдан юраман деб лек,
Йўқотмагин ўзингни, одам.

ЕТИМ ҚИЗ НОЛАСИ

Энди менга ҳатто баҳор бегонадир,
 Энди менга армон, ҳасрат дугонадир,
 Энди менинг кўнгил уйим вайронадир,
 Соғинганда изинг қайдан топай, ота!
 Сендек азиз топарманми айтгин яна?!

Уйим тўри бўшаб қолган ғамхонадек,
 Ҳасллариим паришондир девонадек,
 Вужудимга ғаму андуҳ парвонадек,
 Бўлиб қолдим бир девона, жоним ота!
 Ўзгаларга ғамларимни айта-айта.

Энди сени хазонлардан излайми, айт?
 Туман чўккан мазорлардан излайми, айт?
 “Қизим!” дея бир бор айтгин, оргингга қайт!
 Айтгин, изинг қайдан топай, жоним ота!
 Пойларингни кўзга суртай, жоним ота!

Кулдириб ва кулиб юрсанг бўлмасмиди?
 Қора ернинг кучоқлари тўлмасмиди?
 Яқинларинг фарёд чекиб куймасмиди?
 Соғинч мени бағрим тилар, жоним ота!
 Нима қилай кўргим келса, жоним ота!

Бахтим кўрсанг, балки, армон оз бўларди,
 Вужудимда қаҳратонмас, ёз бўларди!
 Омон юрсанг, омон бўлсанг, соз бўларди,
 Соғинч мени бағрим тилар, жоним ота!
 Нима қилай кўргим келса, жоним ота!

Ёр-ёр билан буркансам гар ифорларга,
 Сенсиз ғариб уйим тўлса дўст-ёрларга,
 Ярим кўнглим чандон ботар озорларга,
 Шунда қизинг кўнгли ярим, жоним ота!
 Етим қизинг бахти ярим, жоним ота!

МЕН КЕТДИМ

Мен кетдим қарамай, оргимдан
Күз ёшинг эргашди саросар.
Қуй, эркем, йиғлама бу учун,
Уларга бўлмагин баробар.

Ортимдан кузатма, йиғлаб жим,
Дардингни яширгин, шеърларга.
Сабога айланиб қайтарман,
Күз ёшинг кўрсатма уларга.

Азобдан киймагин ҳеч либос,
Хаёлим қучоқлаб ухлагин.
Сабрдан дардингга қуй малҳам.
Соғинсанг-тушингда йўқлагин.

Ҳижронни назарга илмасдан,
Ёриб кир, жўшқинлик бағрига.
Висол учун умид боғлагин,
Мени кўм юрагинг қаърига.

Қалбингга яширгин суратим,
Садоқатдан либослар кийдир.
Йиғлама «бешафқат дунё» деб,
Севгига хос тўғри йўл шудир...

МУНДАРИЖА

Самимиёт мевалари. <i>Баҳром Рӯзимуҳаммад</i>	3
---	---

Муқаддас каломим Ватан

Илҳомим Ватан.....	4
Инсон.....	5
Улғайиш.....	6
Орзуларим.....	7
Она тилим.....	8
«Эсар шамол, эсар шабада...».....	8
Дунё.....	9
Устоз.....	10
Ёшлигим.....	10
Ташлаб кетма.....	11
Баҳор.....	11

Васл бўлмагай армон

Севолмадим.....	12
Айрилиқ.....	13
Билмайман.....	14
Шўх қиз.....	15
Сенсизлик.....	16
«Ёз ўтди, саратон қалбни қуйдириб...».....	18
Қиз севгиси.....	19
Қизлар.....	20

Одамларга мадад бўлайлик

Осон эмас.....	21
Шоир акам (<i>Муҳаммад Юсуф хотирасига</i>).....	22
Умр — оқар дарё дерлар.....	23
«Ночорларга агар беролсанг ёрдам...».....	24
Нега?.....	24
Ҳаёт зайли.....	25
Аёлга эҳтиром.....	26
Мадад бўлайлик.....	27
Янги йил.....	27
Тилак.....	28
«Умрим бир ниҳолдир, буй чўзмокда жим...».....	28
Адашган қиз.....	29
Бева аёл.....	30
Агар.....	31
Дерлар.....	32
Етим қиз поласи.....	33
Мен кетдим.....	34

Фаррух Бафоев

УЛҒАЙИШ
(Шеърлар)

Муҳаррир Абдурахмон Акбар
Дизайнер Хасан Сафаралиев

Нашр лицензия АТ № 168. 23.12.2009 й.
Босишга рухсат этилди 02.11.2011 й. Бичими 60x84/16
TimesUz гарнитураси. Офсет босма усулида босилди.
Шартли б. т. 2,25. Ҳисоб нашриёт т. 2. Адади 300 нусха.
Буюртма № 3/11

«Tafakkur qanoti» нашриёти.

Тошкент, 1-тор, Мирсолихова кўча, 13-уй
Нашриёт манзили: Тошкент, Навоий кўчаси, 30-уй.
Тел.: (+99897) 448-64-20, (+99890) 945-50-87

«Tafakkur qanoti» МЧЖ матбаа бўлимида
чоп этилди. Тошкент, Навоий кўчаси, 30-уй.

Фаррух Бафоев
1990 йил Бухоро вилояти
Шофиркон туманида
туғилган. 2009 йил
Шофиркон Иқтисодиёт
коллежини тугатган.
Ҳозирда Мирзо
Улуғбек номидаги
Ўзбекистон Миллий
Университетининг
II-босқич талабаси.
Унинг ижод намуналари
матбуот ва бир қатор
баёзларда эълон
қилинган. Фаррух
«ЎЗМУ стипендияси»
соҳиби.

«TAFAKKUR QANOTI»

ISBN 978-9943-382-23-7

9 789943 382237